

Beretning om Transport af Kjød til England i Foraaret 1898 og 1899.

Af Johannes Arup.

Ved Landbrugsministeriets Skrivelse af 13de Maj f. A. stilledes et Beløb paa 3000 Kr. til Raadighed til Transportforsøg med Kjød til England for ad denne Vej om muligt at komme til fuldstændigere Klarhed over, hvorledes Indladning, Stuvning og den senere Behandling i England af fersk Kjød hensigtsmæssigst burde foregaa.

Til dette Øjemed er det i Skrivelsen fastslaaet, at der for et Tidsrum af mindst 3 Maaneder ansættes 2 à 3 Mænd til at ledsage og kontrollere Kjødforsendelserne over Esbjerg-Parkeston-London, og at der anstilles Forsøg med visse nærmere angivne Metoder for Kjødets Ophængning eller Stuvning under Dampskibsoverfarten, idet der derhos søges indsamlet Erfaringer med Hensyn til Afkjølingsspørgsmaalet.

I Henhold hertil antoges Dyr lægerne G. Gautier og E. Sorterup — foreløbig for et Tidsrum af 2 Maaneder — til at ledsage Kjødforsendelserne til England, og de tiltraadte denne Tjeneste den 13de Maj ifjor, til hvilken Tid jeg var tilstede i Esbjerg for at træffe de fornødne Aftaler og instruere dem. Det lykkedes imidlertid ikke i det Hele at gennemføre de givne Bestemmelser, fordi den i Foraaret livlig paabegyndte Udførsel af Kjød til England snart aftog og allerede ophørte midt i Juni, da Kjødprisernes Stigen i Tyskland bevirkede, at hele vor Udførsel gik dertil. Med Ministeriets indhentede Tilladelse assisterede derfor Dyr lægerne for Resten af de antagne to

Maaneder ved nogle Undersøgelser vedrørende Udførselen til dette Land, og først, da Kjødforsendelserne til England atter toge Opsving i Begyndelsen af indeværende Aar, kunde man fortsætte med Ophængningsforsøgene, som lige vare paabegyndte, og ved hvilke Dyrlæge Gautier paany gjorde Tjeneste fra $13\frac{1}{2}$ — $14\frac{1}{3}$ d. A. I Mellemtiden bleve de mindre Sendinger Kjød, der nu og da udskibedes til England, kontrollerede af Inspektøren ved Statens Slagteri, Landbrugskand. Bramming, der ogsaa har foretaget en Rejse til England med ophængt Kjød.

Forinden jeg imidlertid gaar over til at omtale Udbyttet af de saaledes kontrollerede Forsendelser, skal jeg give en kort Fremstilling af, hvad der hidtil har været udrettet i denne Sag.

Paa Grundlag af fremmede Erfaringer, der vare gjorte ved Forsendelsen navnlig af skotsk Kjød til det engelske Marked, sammenholdte med de Fjordske Afkjølingsforsøg 1884—85, afgav jeg paa en Forespørgsel fra det kgl. Landhusholdningsselskab d. $15\frac{1}{4}$ 93 en Betænkning om den formaalstjenligste Afkjøling af Kjød til Export. De saaledes givne Regler fandt god Anvendelse og ere blevne prøvede og fuldstændiggjorte ved de omfattende kontrollerede Forsendelser, som da fandt Sted, og som særlig iværksattes af Kjøbenhavns Kjødexport, et Udvalg, der var bleven dannet ved en Overenskomst mellem Landhusholdningsselskabet og Kjøbenhavns Amts Landboforening. Det lykkedes dette at tilvejebringe et ret betydeligt Materiale, der viste, at det var muligt at bringe velbehandlet Kjød over til England som salgbar Vare under langt højere Temperatur, end man tidligere havde ventet at kunne gøre det, ligesom der fremkom en Mængde værdifulde, praktiske Oplysninger over Udgifterne ved Slagtingen og Forsendelsen, samt over de opnaede Priser*). Ogsaa fra Aalborg Amts Landboforening fremkom en Del paalidelige Oplysninger om Kjødforsendelser.

*) Beretning om Kjødforsendelserne til England i Foraaret og Sommeren 1893. Tidsskr. f. Landøkonomi. 12. Bind. S. 665.

Forandrede Forhold medførte, at Udførselen til England siden Foraaret 1894 kun har fundet Sted med Mellemrum (i Reglen i Foraarsmaanederne) og i ringe Omfang. Man er derfor i det væsentligste bleven staaende ved de i det første Aar høstede Erfaringer; thi nogle senere Forsøg paa at forsende Kjød i Kasser, hvorom findes Meddelelse i Konsulentberetningen for 1896, have været for smaa til deraf at kunne uddrage noget paalideligt Resultat. Det samme gælder om nogle enkelte Forsendelser for at prøve Nyttetvirkningen af de i Skibene anbragte Kjøleapparater.

Som Helhed er det ved disse Forsendelser og Forsøg fastslaaet, at det ikke er forbunden med Vanskelighed at føre Kjød til det engelske Marked i god salgbar Tilstand ved Hjælp af de forhaandenværende Transportmidler, naar disse benyttes paa rette Maade, og Kjødet forinden Afsendelsen har været vel behandlet. Naar nogle Afsendere have gjort modsatte Erfaringer, da skyldes dette i de fleste Tilfælde mangelfuld Behandling af Kjødet fra disses Side. Dette er kommen fuldt ud til Orde i Kapt. la Cours Beretning af ³⁰/₁₁ 97, der er afgivet som Svar paa de samvirkende danske Andels-Svineslagteriers Andragende af ¹⁹/₁₁ s. A. om at faa indrettet særlige Rum i Skibene til Ophængning af hele Kjødsider, noget, der ifølge det Forenede Dampskibsselskabs Udtalelse af ²⁹/₁₁ 97 ikke kan ske i de nuværende Skibe. Der er derfor ved de nu foretagne kontrollerede Forsendelser, saavel som tidligere, bleven anvendt særlig Opmærksomhed paa Undersøgelsen af det til Esbjerg ankomne Kjød, og enhver given Lejlighed er bleven benyttet til at henlede vedkommende Afsenders Opmærksomhed paa Mangler ved Behandlingen heraf.

Hermed er ikke sagt, at Transporten til enhver Tid har fundet Sted paa en fyldestgørende Maade. Det vil være vanskeligt at opnaa, saalænge Kjødforsendelserne vedblive at være saa uregelmæssige, som de have været siden Foraaret 1894; thi hertil kræves bl. a., foruden det fornødne Tilsyn, tillige

et indøvet Mandskab ved Ind- og Udladningen i Skibene, hvad der med den vexlende Arbejdsstyrke, saavel i Esbjerg som i Parkeston, er vanskeligt at opnaa, naar der som her er hengaaet halve Aar, hvori intet Kjød er afsendt. Det er saaledes en Kjendsgjerning, at i det Aar, da vi udelukkende vare henviste til det engelske Marked, og man almindelig antog, at det vilde blive saaledes ved, var hos de Interesserede Opmærksomheden oppe; ikke blot Afsenderne arbejdede ihærdig paa at naa et godt Resultat, men ogsaa ombord i Skibene kunde man træffe den samme Interesse for at overføre den nye Vare som tidligere for Transporten af levende Dyr. Til Uheld for Transportforholdene varede dette ikke længe, med Gjenaaabningen for vore Dyr til det tyske Marked aftog Udførselen af Kjød mere og mere, og det, som afsendtes i Vinteren 1893—94, var for en stor Del ringere Varer, der i og for sig ikke egnede sig til Udførsel, og overfor hvilket Afsenderne hyppig undlode at anvende den fornødne Omhu forinden Afsendelsen. Disse Forhold ere allerede den Gang fremhævede, og de fremkaldte Loven om Tilsyn med udført Kjød af 13de April 1894, der dog først senere kom til Anvendelse, da Kjødudførselen derefter saa godt som ophørte. Ved den mindre, sporadiske Udførsel de følgende 2—3 Aar, viste det sig umuligt, saavel fra Afsendernes som fra Transportørernes Side, at gennemføre en fast Praxis og ensartet Arbejdsmaade, men det blev da de sidste, der oftest med Urette maatte bære hele Skylden for et daarligt Resultat, skjøndt det var en fastslaaet Kjendsgjerning, at velbehandlet Kjød tog forholdsvis liden Skade selv under en uheldig Transport. Da Forholdene i Begyndelsen af 1897 atter medførte en betydelig Kjødudførsel til England, hvori adskillige Slagtere, der ikke tidligere havde befattet sig hermed, deltog, bekræftedes dette fuldtud, og gav Anledning til Kapt. la Cours Forslag om Ansættelsen af Konduktører til Ledsagelse af Kjødet for at indsamle Erfaringer med Hensyn til dets Behandling og yde Vejledning ved Indladningen i Esbjerg og Udladningen i Parkeston, idet

man herved tilsigtede ikke blot en god Transport af Kjødet, men ogsaa, at der tilførtes Jernbanerne og Skibene en virkelig transportabel Vare. Det er derfor dette Punkt, der, som først fremhævet i Ministeriets Skrivelse, har været Gjenstand for særlig Opmærksomhed, tilligemed Indøvelse af en omhyggelig Stuvning af Kjødet ombord i Skibene og Omhu ved Udladningen, og som det fortrinsvis har været de antagne Konduktører paalagt at søge gennemført.

Hvad de foreslaaede Ophængningsforsøg angaa, da maatte det vel paa Forhaand anses for givet, at de ikke kunde blive af stor Betydning for Kødets gode Overførsel, da man i Forvejen havde erfaret, at det kunde overføres tilfredsstillende uden denne Fremgangsmaade, og Skibene desuden ikke kunde indrettes hertil, dog havde det jo sin Betydning at faa det prøvet i Praxis. Som det meddeles i en Skrivelse fra den Tilsynsførende med Udførselsforholdene, Hr. Rudolf Schou, maatte Forsøgene hermed ogsaa anses for at være af stor Betydning, forsaavidt som man derved kunde finde en Stuvningsmaade, som udnyttede Rummet væsentlig bedre end den hidtil anvendte, noget, der fra det forenede Dampskibsselskabs Side maa anses for ønskeligt, da Fragten for fersk Kjød er meget lille i Forhold til den Plads, det nu optager. Der var imidlertid kun et af de i Esbjerg-Hull Farten værende Dampskibe (»Olga«), der kunde indrettes til Ophængning af Kjød, og Selskabet viste sin Interesse for Sagen ved at lade Skibet under Ophængningsforsøgene sejle paa Parkeston og ved selv at bekoste den nødvendige Indretning i Skibet. Ogsaa her var Højden mellem Dækkene for lille til, at Sider kunde hænges op, men ved at anbringe 4 stærke Jernbjælker paalangs over en af Lugerne paa Mellemdækket, hvorfra Kjødet kunde hænge ned i den underliggende Luge til Underlasten, tilvejebragtes den fornødne Højde. Ophængningen skete ved Hjælp af løse Kroge, der forinden Nedhejsningen i Skibet anbragtes i Skankerne

paa Kjødet, og som vare saaledes indrettede, at de ved Anbringelsen sluttede til Bjælkerne.

Da Udførselen til England i Begyndelsen af forrige Aar tog et livligt Opsving og holdt sig temmelig konstant i nogle Maaneder, antog man det for heldigt at begynde de kontrollerede Forsendelser i Maj for at kunne fortsætte dem gjennem Forsommeren, hvorved man vilde kunne komme til at indsamle Erfaringer i den vanskeligste Tid for Udførselen. Men i Maj aftog Forsendelserne mod Forventning, og ophørte næsten helt ved Maanedens Udgang.

Forsøgsrejser.

Der blev derfor fra 14. Maj til 13. Juni 1898 kun foretaget 5 kontrollerede Rejser, og derefter kunde man først gjenoptage saadanne i Begyndelsen af indeværende Aar, da der fra 7. Februar til 14. Marts foretoges 6 Rejser. Rejserne foretoges:

1898:

14. Maj	med	72 Sider,
17. —	—	78 —
21. —	—	47 —
24. —	—	46 —
13. Juni	—	22 —

1899:

7. Februar.	med	193 Sider,
14. —	—	51 —
21. —	—	288 —
28. —	—	252 —
7. Marts	—	146 —
14. —	—	217 —

Af disse have Turene 24. Maj f. A. og 7., 14. og 28. Februar og 14. Marts d. A. tillige været Ophængningsforsøg i Dampskibet »Olga«. Beretninger om disse Rejser har jeg modtaget fra de alt nævnte Dyrlæger, undtagen for Rejsen d. 7. Februar, om hvilken Inspektør Bramming,

som da var med i England, har afgivet Beretningen. Jeg har flere Gange undersøgt Forholdene i Eshjærg og fulgte selv med til England d. 24. Maj og d. 14. Marts.

Slagtning, Indpakning og Indladning i Jærnbanevogn.

Af det til Eshjærg fra November 1898 til Juni d. A. ankomne Kjød (ialt c. 420 Sendinger, omfattende c. 14,000 Sider) er der undersøgt omtrent 300 Sendinger (c. 10,000 Sider). For 41 Sendinger anføres, at der ved Ankomsten har været Fejl eller Mangler, som hidrøre fra Kjødets Behandling før Afsendelsen, Lærredets Beskaffenhed eller Maaden, hvorpaa Indladningen i Jærnbanevognene har fundet Sted, dog ere Sendinger, ved hvilke to eller alle de nævnte Mangler have været til Stede, kun anførte en Gang i Optællingen. 15 Gange findes saaledes Bemærkninger om Kjødets utilfredsstillende Behandling, idet det er blødt og slapt i Stedet for tørt og stivt, hvad selv de ringere Kvaliteter af Kjød bør være og — kan være, naar det behandles paa rette Maade. Hertil kommer mangelfuld Slagtning og daarlig Gjennemhugning af Rygraden, og i Forbindelse hermed følger ofte uordentlig Indpakning. I 11 Tilfælde er Manglen kun anført som gjældende denne: »Lærredet gammelt og raaddent«, »baade muggent og snavset«, »i utrolig Grad snavset og lugtede muggent«, ere Betegnelser, som ere fremkomne ved endog særdeles godt og velbehandlet Kjød, men som i saadanne Tilfælde rigtignok ogsaa ere blevne rettede, naar Vedkommende er bleven gjort opmærksom herpaa. I 15 Tilfælde fandtes som eneste Bemærkning: Mangler ved Indladningen i Jærnbanevognene. (»Kjødet skjødesløst indladet«, »laa uordentlig i flere Lag fladt ovenpaa hinanden«.) I et særligt graverende Tilfælde, som jeg selv havde Lejlighed til at se, laa det iøvrigt ret godt behandlede Kjød (der dog var daarligt gjennemhugget) i 6—7 Lag fladt ovenpaa hinanden paa Kryds og paa Tværs, en enkelt Halvkrop endog sammenbøjet, med

flere andre ovenpaa. Det var i dette Tilfælde umuligt at faa Kjødet ud af Vognen, uden at Arbejderne maatte gaa iud ovenpaa dette. I Vognen fandtes Rygraden brækket paa adskillige af Kjødsiderne, og flere lede den samme Beskadigelse ved Udtagningen. I nogle faa Tilfælde under de tre sidste Grupper, hvor Udsættelsen gjælder Kjød, der er transporteret som Stykgods, og hvor Forureningen af Emballagen skyldes Jærnbanerne, er, efter Meddelelse fra Ministeriets Tilsynsførende med Udførselsforholdene, Vedkommende bleven draget til Ansvar og Gjentagelsestilfælde forebygget. Alligevel vil Kjød, der transporteres som Stykgods, altid komme til at lide under de nødvendige, gjentagne Omladninger. Resultatet bliver altsaa, at omtrent $\frac{1}{8}$ af de Kjødsendinger, der indtræffe i Esbjerg ere i en mangelfuld Tilstand, som Afsenderne selv have Ansvaret for, og som de burde undgaa. Forholdene ere i Virkeligheden ugunstigere, naar der ses hen til den ankomne Kjødmængde, da Manglerne gjentagende findes anførte ved større Sendinger fra nogle faa Afsendere af middelmaadige Varer, for hvilke det vel ofte skorter paa Tid til at anvende den fornødne Omhu ved Behandlingen af Kjød og Emballagen, og man saa lader staa til. At Afsenderne selv maa bære Tabet ved denne Mangel paa Omhu, undskylder ikke Sagen, da den hele Udførsel lider derunder og kompromiteres derved; jeg har set Kjød ankomme til Esbjerg, som ikke burde være ført videre.

Inkladning i Skib.

Her har det vist sig, at det ikke er forbunden med Vanskelighed at følge den givne Regel at stille Halvkroppene paa Ryggen Side om Side, og naar denne Regel ikke altid er bleven fulgt, saa skyldes det oftest Mangel paa sagkyndig Ledelse af Stuvningen. Naar Arbejderne ere satte til at stuve paa den forlangte Maade og indøvede deri, tager Arbejdet ikke mere Tid end ellers, og Dyr lægerne meddele, at de ikke have haft

nogen Vanskelighed ved at gennemføre denne Fordring. Anderledes forholder det sig, naar man vil opretholde Fordringen om, at Kjødet kun maa stuves i to Lag oven paa hinanden; thi den har paa Grund af Pladsmangel ikke kunnet gennemføres, og det vil være umuligt at forbeholde Kjødet den nødvendige Plads, naar Tilførslerne ere saa uregelmæssige fra Uge til Uge, som i sidste Vinter. Den 14. Januar var Tilførselen 89 Sider, d. 17. 357, d. 24. 392, d. 28. 1,009 og i Februar d. 21., 25. og 28. henholdsvis 573, 958 og 547 Sider, som komme fuldstændig uanmeldte, ofte naar Skibet har indtaget sin øvrige Lading, og Kjødet skal da indlades i sidste Øjeblik før Afgang. Man kan vel tillade, at der stilles tre eller fire Lag ovenpaa hverandre, uden at det velbehandlede Kjød vil tage næneværdig Skade deraf, da det dog kun vil være i den koldere Aarstid, at dette vil være nødvendigt — om Sommeren maa det ikke ske — men man burde arbejde mere energisk hen til, at Afsenderne anmeldte Kjødet og bragte det til Stede i god Tid, og fremfor alt til, at det saaledes rettidig ankomne Kjød ikke kom til at lide under, at det sidst ankomne lagdes ovenpaa dette.

Ophængning af Kjød under Transporten i Skib.

Som omtalt, foretoges ialt 5 Rejser med Ophængning af Siderne i Dampskibet »Olga«. Lugekarmen, hvori Kjødet anbragtes, var 11' 3" × 8' 6" og paa hver af de fire Bærestænger anbragtes 10 Halvkroppe saaledes, at paa hveranden hængte venstre og paa hveranden højre Halvkroppe, endvidere sørgedes der for, at Forboven paa Halvkroppene fra den ene Bærestang anbragtes mellem hver to Halvkroppe paa den anden, hvilket bevirkede, at de støttede hverandre. Den nederste Ende af Halvkroppene naaede et Stykke nedenfor den underste Lugekarm, der var udpolstret, og af hvilken de ogsaa støttedes. Mellem hver Række anbragtes Sække fyldte med Halm, og i den underste Lugeaabning anbragtes desuden Brædder, der

naaede halvt op paa Siderne. Man opnaaede saaledes at faa Kjødet til at hænge rolig og støt selv med nogen Rullen af Skibet, hvad man dog kun fik Lejlighed til at prøve den ene af de fem Rejser, der iøvrigt fandt Sted i Magsvejr. Ind- og Udladningen var de første Gange temmelig besværlig, men den sidste Rejse gik det saa let, at man ogsaa her fik det Indtryk, at med lidt Øvelse vilde man næppe tabe Tid ved Losningen ved at transportere Kjødet paa denne Maade. Det ophængte Kjød er ved Ankomsten — undtagen første Rejse — i Markedet hver Gang bleven sammenlignet med Kjød af tilsvarende Kvalitet, der var stuvet paa sædvanlig Maade, og om mulig fra samme Afsender, men herved har det ikke vist sig, at der har været vundet noget ved denne Transportmaade, idet der ikke har været nogen Forskel paa det sammenlignede Kjød. »Kjødets Tilstand ved Ankomsten paa Markedet var henholdsvis god og daarlig, eftersom Tilstanden havde været ved Afsendelsen.« Kun paa den Rejse, hvor man havde mest Søgang, var det ophængte Kjød noget trykket, og viste sig med en skarpere Kam, »hvad der skadede Udseendet«. Naar der tages Hensyn til, at Transporten af ophængt Kjød ved Forsøgsrejserne har fundet Sted under gunstige Forhold, uden at dette Kjød er kommen bedre frem end det liggende, og det endvidere maa antages, at det førstnævnte Kjød under ugunstige Vejrforhold vil lide mere end det sidstnævnte, saa kan man ikke vente at opnaa bedre Vilkaar for Kjødets Overførsel i Skibe ved at gaa over til Ophængning. Man tør vistnok blive staaende herved, da det er fuldstændig overensstemmende med, hvad vi vide, at det bedste og højst betalte Kjød i Londonermarkedet — det skotske — føres dertil paa samme Maade og i samme Tidsrum som vort.

Der er altsaa for selve Kjødets Skyld ingen Grund til at søge Skibene indrettet til Ophængning, hvad der iøvrigt, som fremhævet, ikke kan ske med de Skibe, som nu haves. Det andet Spørgsmaal, om Skibsrummet bliver bedre udnyttet ved Ophængning

af Kjødet, er ikke let at besvare. Det vil vistnok være vanskeligt i Skibe af saa ringe Dybtgaaende som vore, at indrette et 11—12 Fod højt Rum til Ophængning af Kjød, uden at den samlede Vægt vil komme til at ligge for højt i Skibet, og en Del af Rummet vil blive optaget af det Afstivningsmateriale, som det vil være nødvendigt at have, thi uden en solid Afstivning, svarende til den vi havde i Lugerne, gaar det ikke. Desuden vil et saa højt Rum vanskeligt kunne bruges til anden Last, idet der ikke tør stuves saa meget Bacon eller Smør ovenpaa hinanden, at Rummet kan fyldes dermed. Dog, da man kjender det Rum det ophængte Kjød indtager og dets Vægt, maa det blive de skibskyndiges Sag at afgjøre, om der er mere Fordel ved at bygge Skibe til Ophængning af Kjød, end ved at faa Rummene til Kjødets Henlægning indrettet paa en anden Maade, for os er det nok at vide, at det atter er fastslaaet, at Kjødet kan overføres paa tilfredsstillende Maade, som det nu sker, hvorimod der er Sandsynlighed for, at det i Uvejr kan lide ved at være ophængt.

Det har ikke været forsøgt at ophænge Fjerdinger. Ved de i Foraaret paany gjorte Forespørgsler hos Modtagerne af Kjød i Markedet, har man erklæret, at det maa anses for fordelagtigst at sende Kjødet som hidtil, og jeg har næret Betæneligheder ved over for denne Fastholden at opfordre Afsenderne til at sende Kjødet paa anden Maade, saa længe Kjødforsendelserne ikke have naaet en saadan Stabilitet, at vi stadig ere sikre paa at kunne føre store Partier regelmæssig i Markedet, og saa længe man erklærer sig tilfreds med den Maade, hvorpaa Kjødet nu kommer. I de større Kjødmarkeder sælges Kjødet altid i Halvkroppe, skulde det fremføres i Fjerdinger, vilde Salget af Forfjerdingerne sikkert ofte frembyde Vanskeligheder — skjøndt det iøvrigt er muligt, at det mindre gode og mindre værdifulde Kjød lettere kan transporteres paa denne Maade.

Udladningen og Transporten i England.

Som man ser, er her endnu Rum for Forbedring, dog indtræffer den mest kritiske Periode for det førsendte Kjød i England, idet det ogsaa paa tidligere kontrolerede Rejser har vist sig, at det er efter Ankomsten hertil, at Kjødet kan være udsat for den værste Overlast, og at denne da indtræffer paa en Tid, hvor det mindst taales. Ved Udladningen løfter som Regel Skibets egen Kran Kjødet op paa Dækket, hvorfra det ved Hjælp af en Landkran svinges ned i Jærnbanevognen. Ved denne Fremgangsmaade vindes der mere Tid, end naar Landkranen skal gjøre hele Arbejdet med at løfte Kjødet fra Dækket ned i Vognene, men der kræves dobbelt Forsigtighed. Baade Mandskabet, der modtager Kjødet paa Dækket, og det, der arbejder i Vognene, maa drage Om-sorg for, at Kjødet lægges omhyggeligt ned, da Ryggen ellers brækkes, og det er derfor nødvendigt, at Kranen ikke tager mere end to til tre Sider ad Gangen. Tages der flere, hvad ofte sker, naar den, der har Kontrol med Losningen, ikke kjender Forholdet, kunne de tre Mænd, der tage imod Kjødet, ikke styre Nedlægningen ved at løfte Siderne, saa at disse lægges regelmæssig, og Resultatet er da ofte et Fald lige ned, hvorved de omtalte Brud fremkomme. Derovre er nemlig ligeledes den Ulæmpe, at der arbejdes med uøvede Folk, da disse hyppigt vexle, og at Styrmanden, der skal paase Losningen, som paa samme Tid foregaar fra alle Luger i Skibet, ikke kan, om han iøvrigt véd Besked med, hvilken Forsigtighed Kjødet kræver, faa Lejlighed til udelukkende at henvende sin Opmærksomhed paa dette. Det er den engelske Arbejderformand, man her maa stole paa. Hvad han kan bidrage til en tilfredsstillende Behandling af Kjødet, have saavel de assisterende Dyr læger som jeg selv havt god Lejlighed til at erfare, og da en hyppig og uventet Kontrol fra Dampskibsselskabets Side vel nu tør ventes at finde Sted, haaber man, at Udlosningen vil ske til-

fredsstillende, saavel som at Kjødet hurtigst muligt føres til Londen.

Heldigst er det, naar Skibet kommer til Parkeston om Aftenen, da Kjødet saa kan naa at komme i Markedet og sælges paafølgende Dag, ligesom Natten selvfølgelig er den bedste Tid for Transporten. Afgaar Kjødet derimod først fra Parkeston Kl. 5—6 om Morgenen, kan dette ikke naaes, og det maa da opbevares til paafølgende Dags Marked, hvilket, som det fremgaar af tidligere Beretninger, ikke har kunnet ske paa tilfredsstillende Maade. Den Hvælving, som nu er indrettet til Kjødet paa Modtagelsesstationen i London, og som blev færdig i Løbet af Sommeren 1898, vil sikkert kunne afhjælpe dette. Den har dog endnu kun været brugt en Gang i Januar Maaned, da der ankom en større Mængde Kjød, end der paa én Gang kunde optages i Forhandlernes Butikker i Markedet, og den viste sig da at være en udmærket Hjælp, men, som det var at vente, da man var uvant med at udlade Kjødet paa denne Maade, tog Arbejdet hermed længere Tid. Alle Interesserede ere dog enige om, at naar man bliver vant til at arbejde med den, vil Brugen af Hvælvingen næppe forøge Arbejdet, saa man ventede, at den vilde komme i regelmæssig Brug, naar Varmens Indtræden stillede større Vanskeligheder for Opbevaringen af Kjødet. Der er bleven aftalt nærmere Bestemmelser for Benyttelsen, som man dog endnu ikke har faaet Lejlighed til at prøve i Praxis, da Kjødforsendelserne til England inden den Tid atter ophørte.

Skjøndt der saaledes helt igjennem kræves Omhyggelighed og Paapasselighed under Transporten, saa har det dog ogsaa her, som ved tidligere Lejligheder, vist sig, at Kjødets Tilstand ved Ankomsten til Englands Marked først og fremmest var afhængig af den Tilstand, hvori det toges ombord; det har vist sig, at vel behandlet Kjød taalte selv en mindre god Behandling paa den anden Side af Vandet. Saaledes hedder det i Dyr læge Gautiers Beretning: »Kjødets Beskaffenhed var afhængig af Tilstanden ved Afsendelsen

fra Esbjerg; det Kjød, som var fast og stivt ved Indladningen, var ligeledes godt ved Ankomsten, hvorimod det Kjød, der var blødt og sjasket ved Afsendelsen, var daarligt ved Ankomsten til London. Dette bekræfter altsaa, hvad der tidligere er fremhævet, at Kjød i og for sig er en ret holdbar Forsendelsesartikel, naar det blot er behandlet omhyggeligt umiddelbart efter Slagtingen, før Afsendelsen.« Om en Forsøgssending paa 47 Sider skriver Dyr læge Sorterup: »Der fandtes 4 Sider, som maatte henregnes til første Klasse, det var unge, fede Stude; disse bleve meget roste«. — Det viser sig altsaa, at selv i forholdsvis varmt Vejr vil Kjødet kunne komme over i fortrinlig Tilstand, og endelig skriver Inspektør Bramming, efter at have skildret en, som det synes, meget uheldig Udladning af Kjødet i Parkeston og efter at have set dette i London: »En aldeles forbausende Indflydelse paa Kjødets Modstandsevne mod denne Overlast viste rigtig Slagtning at have og navnlig omhyggelig Gjennemhugning af Hvirvelsøjlen. Det vil være rigtigst, hvor man ikke kan faa udført ordentlig Hugning, da at lade den save igjennem. I det Hele taget saa Kjødet fra Slagterier, hvor Slagtingen var godt udført, bedst ud paa Markedet og havde lidt mindst under Transporten.«

De foretagne Forsøgsrejser have saaledes paany vist, at de Regler, hvorefter vi hidtil have arbejdet ved Transport af Kjød, vistnok ere de bedste under de Forhold, der er til Stede for vor Kjødudførsel til England, hvor det gjælder om paa bedste Maade at benytte de tilstedeværende Transportmidler. De have ogsaa atter vist, at man paa den Tid af Aaret, hvori Rejserne ere foretagne, kan føre Kjødet over som fuldt tilfredsstillende Handelsvare, og at der i saa Henseende er større Sandsynlighed for Tab, naar Kjødet hænges op, end naar det, som nu, overføres liggende paa Ryggen og iøvrigt stuvet paa forsvarlig Maade. Heri er vel egentlig intet nyt. Derimod er det værd at lægge Mærke til, at det indsamlede Materiale har vist, at der fra Slagterierne af-

gaar en betydelig Mængde Kjød, som ikke i sit Ydre og hele Behandling fremtræder saaledes som en Exportvare bør fremkomme, og Uregelmæssighederne have paa dette Omraade været større end antaget, ligesom de synes snarere at tiltage end at aftage. At Kjødet afgaar for tidligt fra Slagterierne, kan maaske for en Del være begrundet i, at man siden Kjødexporten til Tyskland er begyndt ikke gjør sig det klart, at det Kjød, der indpakket i Lærred afsendes til England, maa være fuldstændig tørt og stivt forinden det indpakkes, hvorimod den sidste Del af Afkjølingen kan foregaa i Jernbanevognene for det Kjøds Vedkommende, som ubedækket kan ophænges i disse til Tyskland. Men at man jævnlig anvender urent og daarlig Lærred, kan ikke undskyldes. Vi vide alle, hvilken stor Betydning den rene og omhyggelige Emballage har havt for Smør- og Æggeomsætningens Vedkommende; den har ikke mindre Betydning for Kjødet, og Anvendelsen heraf medfører forholdsvis ikke større Omkostninger end for nævnte Varer. Heri bør ske en Forandring, da hele vor Kjødudførsel til England lider derunder, at 10—15 pCt. af de afsendte Varer afgaa i en daarlig Tilstand, som det staar i Afsendernes Magt selv at afhjælpe og som ikke kan rettes selv under nok saa gode Transportforhold. Der er ingen Tvivl om, at en stor Del af de fremkomne Klager maa adresseres til Afsenderne selv, og Ordreerne om at vise Omhu ved Indladning, Stuvning og Udladning vilde kunne gives med langt mere Eftertryk og Virkning, naar Kjødet fremkom paa en ensartet og pyntelig Maade, ligesom Smørret og Æggene. Der indsniger sig, trods dette, Mangler nok, for hvilke Transporten bærer Ansvar, og det maa derfor paa den anden Side forlanges, ikke blot at der en virksom Kontrol med Ind- og Udladningen, men ogsaa, at denne raader over tilstrækkelig Sagkundskab til at optræde vejledende, hvergang Udførselen af Kjød paany optages efter en længere Pause.
